

Praktikum z elektroniky - úloha č. 3 Zenerova dioda a stabilizátory napětí

Úvod: Zenerova dioda se vyrábí z křemíku. Je charakteristická tím, že v závěrném směru má velmi prudký zlom charakteristiky. Tohoto se využívá pro stabilizaci napětí. V propustném směru se chová jako klasická dioda.

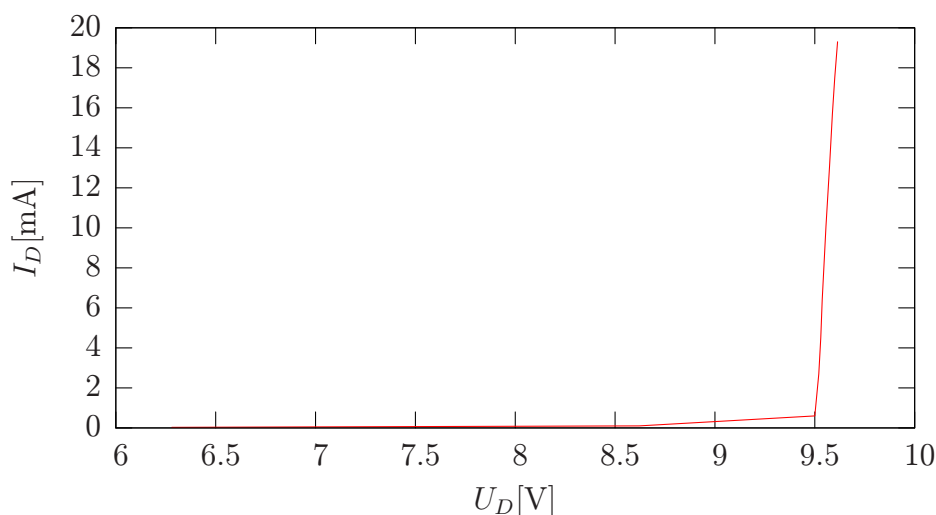
V tomto praktiku proměřuji charakteristiku jedné Zenerovy diody. Také zjišťuji vlastnosti diody ve dvou různých stabilizátorech.

Měření a výsledky:

Výstupní charakteristika

U_D [V]	I_D [mA]	U_D [V]	I_D [mA]
6,28	0,03	9,556	10,1
8,62	0,1	9,574	13,1
9,5	0,6	9,588	15,7
9,52	2,7	9,6	17,5
9,53	4,5	9,614	19,3
9,537	6,4		

Výstupní charakteristika

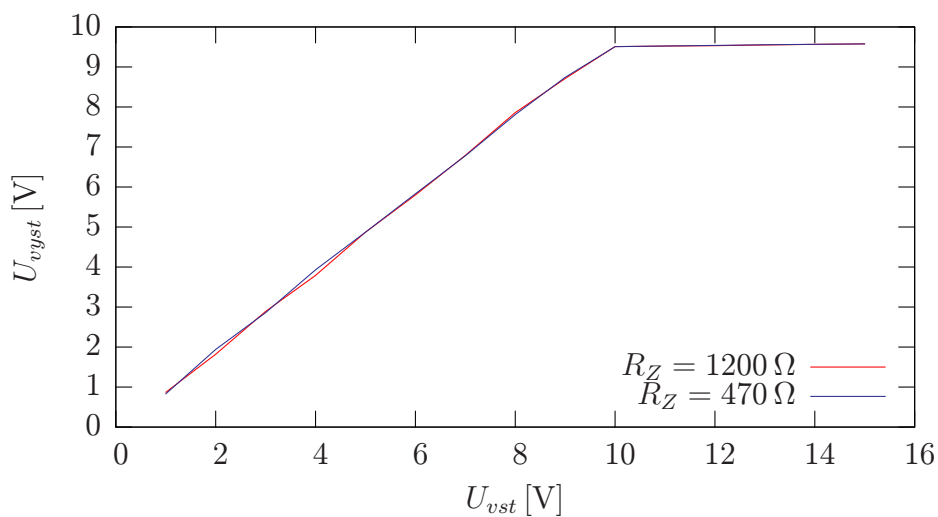
Zenerovo napětí: $U_Z = 9,5 \text{ V}$

Diferenciální odpor diody: $R_D = 5,9 \Omega$

Závislost výstupního napětí na vstupním

	$R_Z = 1200 \Omega$	$R_Z = 470 \Omega$
$U_{vst} [V]$	$U_{vyst} [V]$	$U_{vyst} [V]$
1	0,87	0,83
2	1,82	1,94
3	2,89	2,86
4	3,79	3,93
5	4,87	4,87
6	5,8	5,83
7	6,79	6,78
8	7,86	7,81
9	8,71	8,74
10	9,51	9,508
11	9,523	9,524
12	9,532	9,539
13	9,551	9,554
14	9,565	9,566
15	9,577	9,578

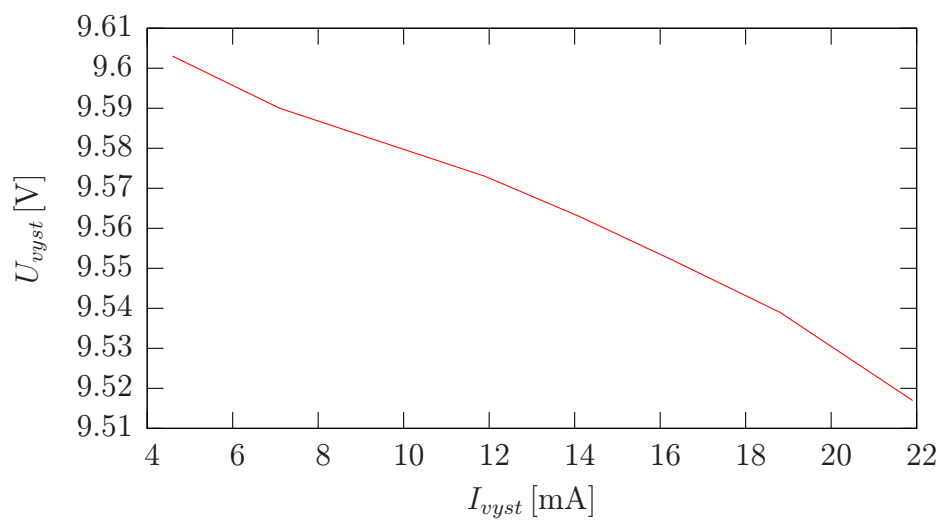
Zavislost vystupniho napeti na vstupnim

Činitel stabilizace

$U_{vst} = 18 \text{ V}, R_1 = 390 \Omega$			
$I_{vyst} [\text{mA}]$	$U_{vyst} [\text{V}]$	$I_{vyst} [\text{mA}]$	$U_{vyst} [\text{V}]$
4,6	9,603	16,3	9,552
7,1	9,59	18,8	9,539
11,9	9,573	21,9	9,517
14,1	9,563		

Cinitel stabilizace

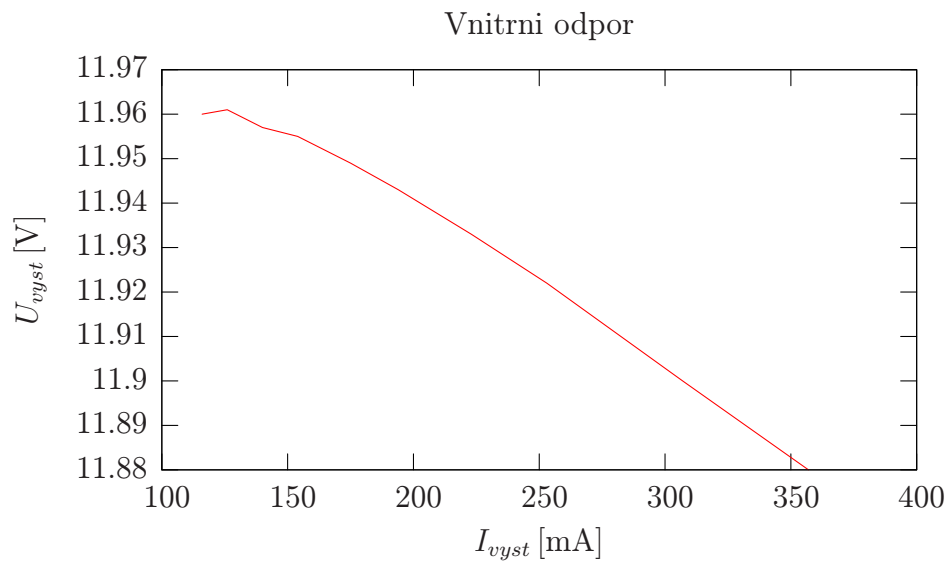

Činitel stabilizace: $S = \frac{U_{vyst} R_1}{U_{vst} R_D} = 35$

Stabilizátor s tranzistorem a Zenerovou diodou

Vnitřní odpor

$U_{vst} = 18 \text{ V}, R_1 = 470 \Omega$			
I_{vyst} [mA]	U_{vyst} [V]	I_{vyst} [mA]	U_{vyst} [V]
116	11,96	194	11,943
126	11,961	223	11,933
140	11,957	253	11,922
154	11,955	307	11,9
175	11,949	357	11,88

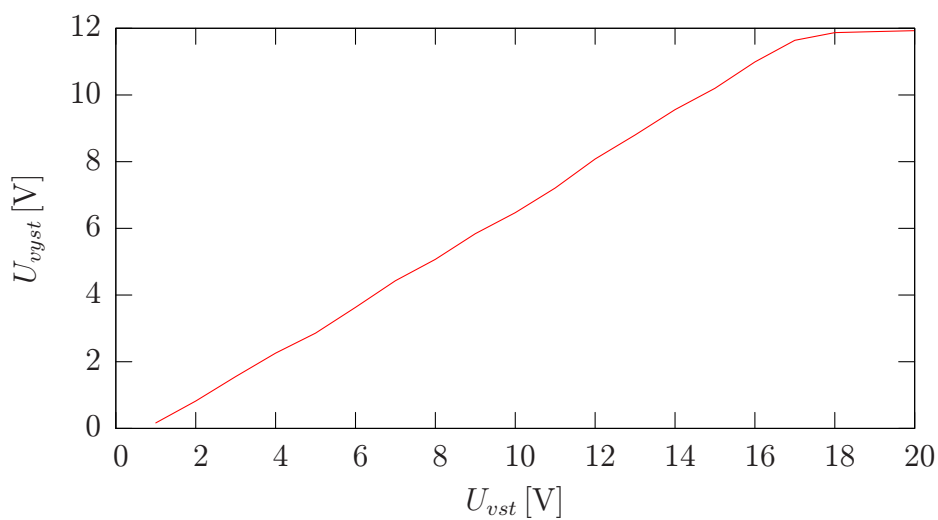

Vnitřní odpor stabilizátoru: $R_d = 0,39 \Omega$

Činitel stabilizace

U_{vst} [V]	U_{vyst} [V]	U_{vst} [V]	U_{vyst} [V]	U_{vst} [V]	U_{vyst} [V]
1	0,165	8	5,07	15	10,2
2	0,821	9	5,84	16	10,99
3	1,554	10	6,47	17	11,64
4	2,257	11	7,21	18	11,87
5	2,857	12	8,08	19	11,9
6	3,63	13	8,8	20	11,93
7	4,429	14	9,56		

Cinitel stabilizace

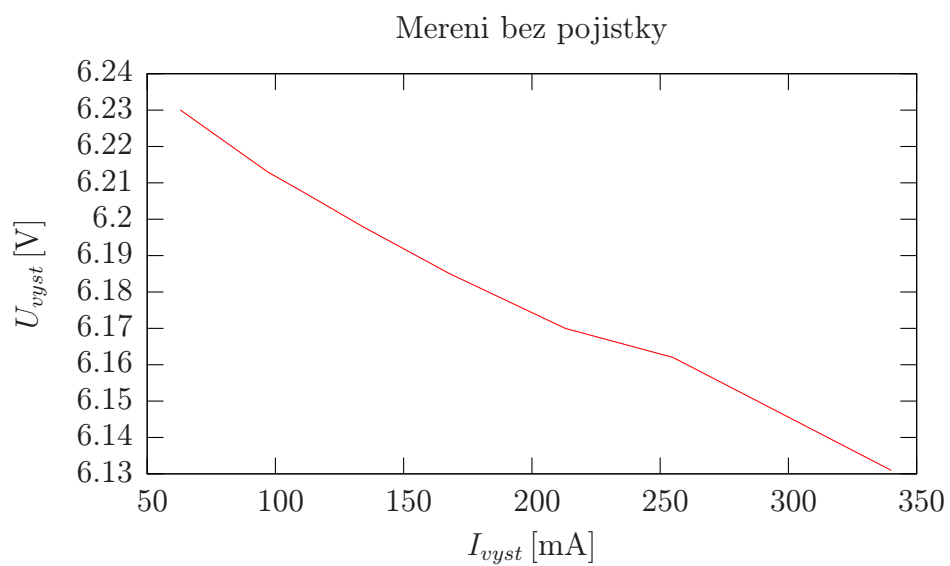

Činitel stabilizace: $S = 80$

Stabilizátor s elektronickou pojistkou

Měření bez pojistky

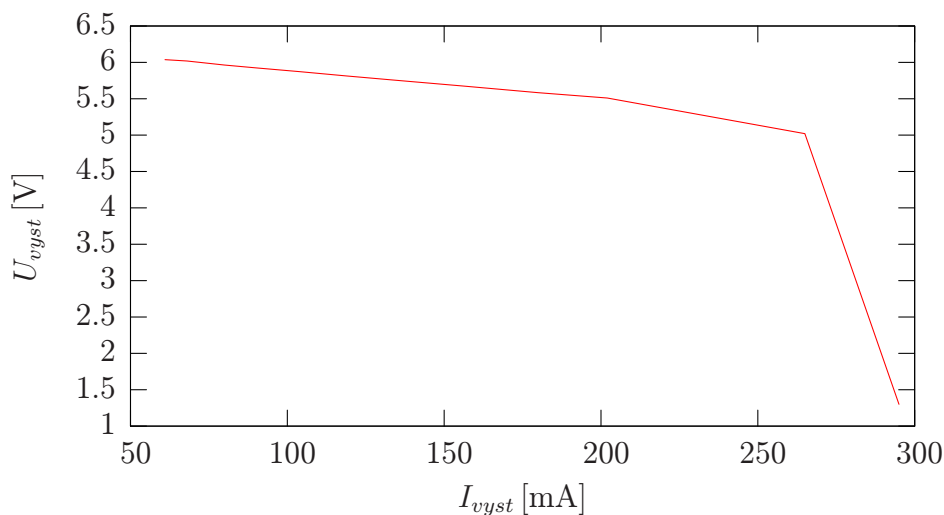
I_{vyst} [mA]	U_{vyst} [V]	I_{vyst} [mA]	U_{vyst} [V]
63	6,23	134	6,198
67	6,228	168	6,185
73	6,225	213	6,17
83	6,22	255	6,162
97	6,213	340	6,131
112	6,207		

Měření s pojistkou

I_{vyst} [mA]	U_{vyst} [V]	I_{vyst} [mA]	U_{vyst} [V]
61	6,037	133	5,76
68	6,019	156	5,675
80	5,963	180	5,583
90	5,924	202	5,51
104	5,872	265	5,02
119	5,813	295	1,3

Měření s pojistkou

Závěr: Měření proběhlo bez problémů.

Z výsledků je patrné, že stabilizátor s tranzistorem má lepší činitel stabilizace než stabilizátor pouze se Zenerovou diodou. Důvod, proč se používají stabilizátory s tranzistory, je ten, že do obvodu mohou dodávat větší proudy.

V posledním zapojení jsem měřil vliv pojistky na výstupní charakteristiku stabilizátoru. Pojistka je tvořena dvěma diodami, které, jak je vidět, pracují jako omezovač proudu. Při určité hodnotě proudu začne prudce klesat výstupní napětí. Při zapojení bez pojistky žádné omezení vidět není.